

ע"פ 3848/16 - פלוני נגד מדינת ישראל, פלונית

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייליים

ע"פ 3848/16

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט י' עמית
כבוד השופטת ע' ברון

המערער: פלוני

נגד

המשיבות: 1. מדינת ישראל
2. פלונית

בקשה לביטול תוספת פיגורים מטעם המערער מיום
17.1.2022;
תגובה מטעם המשיבות מיום 8.3.2022

בשם המערער: עו"ד מירב חורי

בשם המשיבות: עו"ד ורד חלאוה

החלטה

הנשיאה א' חיות:

לפנינו בקשה מטעם המערער לביטול תוספת פיגורים שבה חויב בגין איחור בתשלום פיצוי לנפגעת העבירות

עמוד 1

1. המערער הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירות מין בבתו - המתלוננת, וביום 31.3.2016 בית המשפט המחוזי בנצרת גזר עליו מאסר בפועל בן תשע שנים וחצי ומאסר מותנה. כמו כן חויב המערער לשלם למתלוננת פיצוי בסך 100,000 ש"ח, בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.6.2016. המערער ערער על חומרת עונשו לבית משפט זה. ביום 2.6.2016 הורה השופט י' דנציגר על עיכוב תחילת תשלום רכיב הפיצוי עד להכרעה בערעור.
2. במסגרת הדיון בערעור הגישה המתלוננת מכתב קצר שבו ציינה כי היא מוותרת על הפיצוי שנפסק לטובתה, אולם באת-כוח המדינה טענה במהלך הדיון שהתקיים בערעור כי קיים חשש שהאמור במכתב אינו משקף את רצונה האמיתי של המתלוננת, וכי נראה שהמכתב נובע מרצונה לעשות חסד עם משפחתה בשל אשמה שחשה בעקבות הגשת התלונה נגד אביה.
3. ביום 21.2.2017 נדחה ערעורו של המערער (הרכב בראשותי עם השופטים י' עמית ומ' מזוז). בפסק הדין צוין, בין היתר, כי משלא התאפשר לחברי ההרכב להתרשם באופן ישיר מעמדת המתלוננת, אשר לא התייצבה לדיון בערעור, אין מקום להורות על ביטול הפיצוי.
4. כעולה מן הבקשה שלפנינו, המערער העביר את כספי הפיצוי למרכז לגביית קנסות רק ביום 6.4.2021 ועל כן חויב בתוספת פיגורים בסך 47,302 ש"ח (להלן: התוספת).

על רקע זה פנה המערער בבקשה לבטל את התוספת, וזאת בהתאם לסמכותו של בית משפט זה - כערכאה שדנה בערעור על גזר הדין - ליתן פטור מתשלום תוספת פיגורים עבור פיצוי לנפגע עבירה שנפסק לפי סעיף 77 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) (ראו: ע"פ 1987/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.7.2019); סעיף 5 לחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995; סעיפים 69 ו-77 לחוק העונשין).

5. המערער מסביר בבקשתו כי התיק שנפתח בעניינו במרכז לגביית קנסות נסגר עוד ביום 5.7.2017, בעקבות קבלת תצהיר מטעם המתלוננת שבו הצהירה כי "ביום 1.4.2017 הועבר לידי על ידי [המערער] סך של 100,000 ₪" בגין הפיצוי שנפסק לטובתה. אולם, ביום 10.2.2021 - לקראת דיון שנקבע בבקשת המערער לשחרור מוקדם על-תנאי - הגישה המתלוננת לוועדת השחרורים מכתב שבו ציינה כי לא קיבלה לידיה את הפיצוי, וכי תצהירה מיום 1.4.2017 נכתב בשל לחצים שהפעילה עליה משפחתה. בדיון שהתקיים בפני ועדת השחרורים ביום 25.3.2021 טענה באת-כוח המערער כי המתלוננת לא הסכימה לקבל את הכסף וכי המערער "לא יכל לכפות על [ה]מתלוננת לקבל את הכסף" (עמוד 8, שורות 17-19 לפרוטוקול הדיון). בתום הדיון הורתה ועדת השחרורים כי המרכז לגביית קנסות יפתח את התיק מחדש על מנת שהמערער יפקיד במסגרתו את הפיצוי, אך המליצה למרכז לשקול לחשב את הריביות, ההצמדות והפיגורים "אם ניתן, מיום פתיחת התיק", בנימוק לפיו "לא נהיר לנו מכל מה שהונח בפנינו עד כה, מה היה הרקע לויתור על הפיצוי ולחזרה לתביעתו לאחר כ-4 שנים". חרף זאת, המרכז לגביית קנסות חייב את המערער בתוספת פיגורים שחושבה החל מיום פתיחת התיק המקורי במרכז לגביית קנסות.
6. לטענת המערער, ראוי להורות על ביטול התוספת בשל כך שהעיכוב בהעברת הפיצוי נבע מסירובה של

המתלוננת לקבלו. המערער טוען כי הוא לא היה מעורב "בנסיבות אי תשלום הפיצוי" מכיוון שהיה במאסר בעת הרלוונטית, וכי משפחתו ביקשה להעביר את מלוא התשלום למתלוננת, אשר סירבה. עוד מדגיש המערער כי פעל להעביר את הפיצוי מהר ככל הניתן משנדע לו כי המתלוננת חוזרת בה מוויתורה.

7. בהתאם להחלטתי מיום 2.2.2022, הגישה המדינה (המשיבה 1) הודעה קצרה בה צוין כי על פי הנמסר לה מהמתלוננת, "היא לא מעוניינת בתשלום כלשהו". בשים לב לעמדת המתלוננת, לשלב שבו מצוי ההליך ול"נסיבות העניין המיוחדות", המדינה מציינת כי היא מותירה את ההחלטה בבקשה לשיקול דעתו של בית משפט זה. המתלוננת לא הגישה תגובה נפרדת מטעמה.

8. לאחר שעיינו בבקשה על נספחיה ובתגובה לה, ועל רקע נסיבותיו הייחודיות של המקרה שלפנינו, הגענו למסקנה כי דינה להתקבל. כאמור, המרכז לגביית קנסות סגר את התיק בעניינו של המערער עוד ביום 5.7.2017, והמערער העביר את מלוא סכום הפיצוי למרכז לגביית קנסות זמן קצר לאחר שוועדת השחרורים הורתה על פתיחת התיק מחדש. בהינתן עמדת המתלוננת כפי שהובאה על ידי המדינה, ובהינתן שהמדינה אינה מתנגדת לביטול תוספת הפיגורים - אנו פוטרים את המערער מתשלום תוספת הפיגורים שבה חויב.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשפ"ב (14.4.2022).

שופטת

שופט

הנשיאה
